

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Европейски структурни и инвестиционни фондове

Насоки за държавите членки относно изготвянето,
проверката и приемането на отчети

ОТКАЗ ОТ ОТГОВОРНОСТ: Настоящото представлява документ, изготвен от службите на Комисията. Като се основава на приложимото право на ЕС, той предоставя технически насоки на вниманието на колеги и други организации, участващи в мониторинга, контрола или усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове (с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)), относно това как да се тълкуват и прилагат правилата на ЕС в тази област. С настоящия документ се цели да бъдат представени обясненията и тълкуванията на службите на Комисията по отношение на споменатите правила, за да се улесни изпълнението на програмите и да се насърчи(ат) добрата(ите) практика(и). Настоящите насоки обаче не засягат тълкуванията на Съда и на Общия съд или решенията на Комисията.

Съдържание

1.	КОНТЕКСТ.....	4
1.1.	Препратки към нормативната уредба.....	4
1.2.	Цел на насоките	4
1.3.	Нови разпоредби за периода 2014—2020 г. относно разглеждането и приемането на отчети.....	4
2.	ВЪПРОСИ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР.....	5
3.	СУМИ, ВПИСАНИ В СЧЕТОВОДНАТА СИСТЕМА НА СО.....	7
3.1.	Обяснения по колони (А), (Б) и (В) на допълнение 1.....	8
3.1.1.	Колона А	8
3.1.2.	Колона Б.....	9
3.1.3.	Колона В.....	9
4.	РАЗМЕР НА ПРИНОСА ОТ ПРОГРАМИТЕ, ИЗПЛАТЕН НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ.....	9
5.	АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ, ИЗВЪРШЕНИ В КОНТЕКСТА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ (ЧЛЕН 131, ПАРАГРАФИ 4 И 5 ОТ РОР).....	10
5.1.1.	Колона А	10
5.1.2.	Колона Б.....	11
5.1.3.	Колона В.....	11
6.	РАВНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ	12
6.1.1.	Колони А и Б.....	13
6.1.2.	Колони В и Г.....	13
6.1.3.	Колони Д, Е и Ж.....	13
7.	ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТИТЕ	14
7.1.	Представяне	14
7.1.1.	Проверки за съгласуваност между документите.....	14
7.1.2.	Преходни разпоредби за закъснение в приемането на програмите или за закъснение в определянето на органите	15
7.1.3.	Практически мерки по отношение на искане за удължаване на срок	16
7.1.4.	Последици, в случай че отчетите или някои от допълненията не бъдат подадени	16
8.	ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ГОДИШНОТО САЛДО.....	17
8.1.	Изчисляване на годишното салдо.....	17
8.2.	Финансови последици.....	17
8.3.	Опростен пример за изчисляване на салдото	18
9.	ПРОВЕРКА И ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТИТЕ	20

СПИСЪК НА АКРОНИМИТЕ И СЪКРАЩЕНИЯТА

ОО	Одитен орган
СО	Сертифициращ орган
ДРК	Делегиран регламент (ЕС) № xxx/2016 на Комисията от xxx 2016 г. (в процес на подготовка) със специални разпоредби относно условията и процедурите, които следва да се прилагат за определяне дали неподлежащите на събиране суми трябва да се поемат от бюджета на Съюза или от държавите членки (в процедура по одобряване)
РОР	Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби ¹
РИК	Регламент за изпълнение (ЕС) № 1011/2014 на Комисията от 22.9.2014 г. ²
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ЕСИ фондове	ЕСИ фондовете представляват всички европейски структурни и инвестиционни фондове. Настоящите насоки са приложими за всички фондове, освен Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).
ЕТС	Регламент по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г.) ³
ФР	Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза ⁴
Фондове	Структурните фондове (ЕФРР и ЕСФ) и Кохезионния фонд
УО	Управляващ орган
СУК	Система за управление и контрол
ИМЗ	Инициатива за младежка заетост

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1011>.

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A32013R1299>.

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex:32012R0966>.

1. КОНТЕКСТ

1.1. Препратки към нормативната уредба

Регламент	Членове
Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (Финансов регламент)	Член 59 — Споделено управление с държавите членки
РОР	Член 84 — Краен срок за проверка и приемане на отчети от Комисията Член 137 — Изготвяне на годишните счетоводни отчети Член 138 — Предоставяне на информация Член 139 — Разглеждане и приемане на отчети
РИК	Член 7 — Образец за отчетите

1.2. Цел на насоките

С настоящия документ се цели да бъдат предоставени:

- насоки на държавите членки по отношение на представянето на отчети на Комисията с помощта на образците, установени в допълнения 1, 6, 7 и 8 на приложение VII към РИК,
- насоки относно изготвянето, представянето, разглеждането, приемането и последващите действия във връзка с отчетите в съответствие с членове 137, 138 и 139 от РОР.

Настоящите насоки се прилагат за всички ЕСИ фондове, с изключение на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). С цел опростяване на изказа по-долу терминът „допълнение“ се отнася винаги до допълненията в образците на отчети, съдържащи се в приложение VII към РИК, освен ако е посочено друго.

1.3. Нови разпоредби за периода 2014—2020 г. относно разглеждането и приемането на отчети

С разпоредбите на РОР, касаещи финансовото управление, одита и финансовите корекции, се въвеждат промени в модела за постигане на увереност за програмния период 2014—2020 г. в сравнение с програмния период 2007—2013 г.

Основните нови елементи по отношение на финансовото управление, които са включени в РОР, са следните:

- счетоводна година с продължителност от дванадесет месеца, обхващаща периода от 1 юли до 30 юни (с изключение на първата),
- задържане на 10 % от междинното плащане, получавано от ЕС, изчислено на база на заявленията за плащане на държавата членка,
- представяне по всяка програма на заверени счетоводни отчети за разходите, декларирани пред Комисията през счетоводната година,
- представяне на Комисията на придружаващи документи с цел да се даде увереност за точността на отчетите, ефективното функциониране на системата и законосъобразността и редовността на първичните транзакции (декларация за управлението, годишно обобщение на осъществения контрол и на одитите, одитно становище и контролен доклад, т.е. документи за получаване на увереност),
- възстановяване или събиране на годишното салдо след приемане на отчетите от Комисията.

През програмния период 2014—2020 г. е въведена допълнителна предпазна мярка за защита на бюджета на ЕС чрез систематичното задържане на 10 % от междинните плащания, както е посочено по-горе. До месец февруари, следващ края на счетоводната година (1 юли — 30 юни), цикълът на контрол приключва чрез проверки на управлението от управляващите органи и чрез одити от одитните органи. Остатъчният риск от грешка в групата разходи, които са включени в отчетите, би трябвало да е малък, тъй като СО трябва да приспадат всички установени нередности през счетоводната година и до момента на предаването на проекта на годишните отчети от СО на ОО.

СО трябва да вземе предвид резултатите от одиторската работа по проекта на отчетите, извършена от ОО, преди заверените отчети да бъдат предадени на Комисията.

Комисията разглежда документите за получаване на увереност и отчетите, предоставени от съответните органи в държавите членки. Плащането или събирането на окончателното салдо се извършва едва след като приключи тази оценка и отчетите бъдат приети.

2. ВЪПРОСИ ОТ ОБЩ ХАРАКТЕР

При все че държавите членки могат да определят различни вътрешни крайни срокове за изготвянето на окончателното заявление за междинно плащане, СО трябва да представи окончателното заявление за междинно плащане в периода между 1 и 31 юли в съответствие с член 135, параграф 2 и член 2, точка 29 от РОР.

Може обаче да се предвиди в окончателното заявление за междинно плащане да не се добавят нови допълнителни разходи в сравнение с предходното заявление за междинно плащане. Това означава, че окончателното заявление за междинно плащане може да бъде заявление за нулева допълнителна сума. Заявления за междинно плащане с

отрицателна стойност не се приемат, тъй като те могат да доведат до издаването на нареждане за събиране.

Освен това окончателното заявление за междинно плащане може да е единственото междинно заявление, предадено на Комисията, което да обхваща счетоводната година.

В съответствие с член 126, буква б) от POP именно СО на програмата отговаря за съставянето на отчетите. СО отговаря също така за удостоверяването на пълнотата, точността и достоверността на отчетите, както и че разходите, вписани в счетоводните отчети, са в съответствие с приложимото право и са били направени във връзка с операциите, избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за програмата, и са в съответствие с приложимото право.

Считано от 2016 г. до 2025 г. включително, отчетите се представят до 15 февруари N+1 за всяка счетоводна година за всеки фонд, ЕФМДР и програма. Счетоводна година означава периодът от 1 юли N-1 до 30 юни N, с изключение на първата счетоводна година, по отношение на която означава периодът от началната дата за допустимостта на разходите до 30 юни 2015 г. Последната счетоводна година е от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г. Тази счетоводна година представлява референтният период за отчетите, декларацията за управлението, годишното обобщение, одитното становище и годишния контролен доклад. Тя не съвпада с финансовата година за отчетите на Комисията, която съответства на периода от 1 януари до 31 декември.

Счетоводни години	Срок за изплащане на годишното предварително финансиране (преди)	Срок за окончателно междинно плащане (между)	Срок за подаване на отчетите**	Уравнено предварително финансиране
1.1.2014 г.* — 30.6.2015 г.	—	1.7.2015 г. — 31.7.2015 г.	15.2.2016 г.	—
1.7.2015 г. — 30.6.2016 г.	1.7.2016 г.	1.7.2016 г. — 31.7.2016 г.	15.2.2017 г.	Годишното предварително финансиране за 2016 г. се уравнява до 31.5.2017 г.
1.7.2016 г. — 30.6.2017 г.	1.7.2017 г.	1.7.2017 г. — 31.7.2017 г.	15.2.2018 г.	Годишното предварително финансиране за 2017 г. се уравнява до 31.5.2018 г.
1.7.2017 г. — 30.6.2018 г.	1.7.2018 г.	1.7.2018 г. — 31.7.2018 г.	15.2.2019 г.	Годишното предварително финансиране за 2018 г. се уравнява до 31.5.2019 г.
1.7.2018 г. — 30.6.2019 г.	1.7.2019 г.	1.7.2019 г. — 31.7.2019 г.	15.2.2020 г.	Годишното предварително

				финансиране за 2019 г. се уравнива до 31.5.2020 г.
1.7.2019 г. — 30.6.2020 г.	01/07/2020	1.7.2020 г. — 31.7.2020 г.	15.2.2021 г.	Годишното предварително финансиране за 2020 г. се уравнива до 31.5.2021 г.
1.7.2020 г. — 30.6.2021 г.	1.7.2021 г.	1.7.2021 г. — 31.7.2021 г.	15.2.2022 г.	Годишното предварително финансиране за 2021 г. се уравнива до 31.5.2022 г.
1.7.2021 г. — 30.6.2022 г.	1.7.2022 г.	1.7.2022 г. — 31.7.2022 г.	15.2.2023 г.	Годишното предварително финансиране за 2022 г. се уравнива до 31.5.2023 г.
1.7.2022 г. — 30.6.2023 г.	1.7.2023 г.	1.7.2023 г. — 31.7.2023 г.	15.2.2024 г.	Годишното предварително финансиране за 2023 г. се уравнива до 31.5.2024 г.
1.7.2023 г. — 30.6.2024 г.	—	1.7.2024 г. — 31.7.2024 г.	15.2.2025 г.	—

* вкл. разходите по ИМЗ, допустими от 1.9.2013 г.

** или 1.3.20xx г. по искане на държавата членка.

След подаването на отчетите Комисията пристъпва към проверка на отчетите и представя своето заключение дали ги приема най-късно до 31 май N+1 в съответствие с член 84 от POP.

По изключение Комисията може да удължи срока за подаване на отчетите до 1 март N+1, ако получи обосновано искане от съответните държави членки в съответствие с член 59, параграф 5 от ФР.

В отчетите трябва ясно да бъдат идентифицирани счетоводната година, фондът (или ЕФМДР) и програмата в съответствие с образеца за отчетите, установен в РИК. Що се отнася до програмите, които се отнасят до повече от един фонд, трябва да се изпратят отчети поотделно за всеки фонд, както е посочено в РИК (с изключение на специално разпределените средства за ИМЗ и на ЕСФ).

3. СУМИ, ВПИСАНИ В СЧЕТОВОДНАТА СИСТЕМА НА СО

Като общо правило следва да се посочи, че образецът на отчетите отразява образеца на окончателното заявление за междинно плащане за съответната счетоводна година.

Данните за сумите на ниво приоритет (и категория регион), които са записани в счетоводната система на СО, трябва да бъдат представени на Комисията при използване на образца, установен в допълнение 1.

Приоритет	Общ размер на допустимите разходи, вписани в счетоводните системи на сертифициращия орган и включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията (А)	Общ размер на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите (Б)	Общ размер на съответните плащания, направени към бенефициерите в съответствие с член 132, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (В)
Приоритет (категория на региона/вид на интервенцията (ИМЗ), когато е приложимо)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

3.1. Обяснения по колони (А), (Б) и (В) на допълнение 1

3.1.1. Колона А

СО трябва да приспадне от отчетите разходите, които преди това са били включени в междинно плащане за счетоводната година, когато въпросните разходи са обект на текуща оценка на тяхната законосъобразност и редовност. Според член 137, параграф 2 от POP, СО може да включи цялата сума на тези разходи или част от тях, която впоследствие е преценена като законосъобразна и редовна, в заявление за междинно плащане за следващи счетоводни години. Сумите, които са вписани в счетоводната система на СО за дадена счетоводна година, може да са по-високи от реално декларираните в годишните отчети за въпросната счетоводна година в съответствие с член 135, параграф 1 от POP.

От отчетите трябва да бъдат приспаднати също така неправомерните разходи, които бъдат установени в резултат на одиторската дейност (извършена от или под надзора на ОО, Комисията или от Европейската сметна палата), както и в резултат на корекции, направени от УО и СО (допълнителни проверки на управлението или дейности за проверка) за деклариран разходи през счетоводната година.

Всички суми, за които бъдат установени нередности, било то през счетоводната година или между края на счетоводната година и представянето на отчетите, трябва да бъдат приспаднати от отчетите, ако не са вече оттеглени със заявление за междинно плащане през счетоводната година или ако сумата все пак е била включена в окончателното заявление за междинно плащане.

Ако след представянето на отчетите за счетоводна година N бъдат установени нередности във връзка с разходи, включени в предходни отчети (включително отчетите за счетоводна година N), тогава държавата членка има възможност да оттегли нередовните разходи от програмата, като ги приспадне от следващото заявление за междинно плащане, или да остави разходите, които са заверени в предходни отчети, докато стане ясен резултатът от процедурата по събиране (вж. раздел 2 от *Насоките на Комисията за държавите членки относно оттеглени суми, събрани суми, подлежащи*

на събиране суми и неподлежащи на събиране суми, реф. EGESIF 15-0017-2 от 25.1.2016 г.).

В колона А се съдържа общият размер на допустимите разходи, вписани в счетоводните системи на сертифициращия орган и включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията. Става дума за сума с натрупване в рамките на счетоводната година. Тя съответства на сумата, която е декларирана в окончателното заявление за междинно плащане за въпросната счетоводна година и включва евентуалните приспадания вследствие на всеки одит или контролна дейност. Затова сумите, които се посочват в тази колона, трябва да са равни или по-малки от съответната сума, декларирана в окончателното междинно плащане (колона Б на допълнение 1).

3.1.2. Колона Б

В колона Б се съдържа общият размер на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите. Сумата на публичните разходи (чието определение се съдържа в член 2, точка 15 от POP) е свързана със сумите, декларирани в колона А, и е равна на или по-ниска от сумата, която трябва да се посочи в колона А.

Поради изложените по-горе съображения, посочените в тази колона суми трябва да са равни на или по-ниски от съответната сума, която е декларирана в рамките на окончателното междинно плащане (колона В на допълнение 1).

3.1.3. Колона В

В колона В се съдържа общият размер на съответните плащания, направени към бенефициерите в съответствие с член 132, параграф 1 от POP. Това е съответната обща сума на публичните разходи (както от ЕС, така и национално съфинансиране), която е била изплатена на бенефициерите в рамките на 90-дневния срок, предвиден в член 132, параграф 1 от POP.

Според член 132, параграф 2 от POP този срок за плащане може да бъде прекъснат от УО във всеки от следните надлежно обосновани случаи:

- сумата по заявлението за плащане не е дължима или не са били представени подходящите разходооправдателни документи, необходими за проверките на управлението; или
- започнато е разследване във връзка с евентуална нередност, отнасяща се до съответните разходи.

Тази колона не се използва за целите на изчисляването на салдото по отчетите.

4. РАЗМЕР НА ПРИНОСА ОТ ПРОГРАМИТЕ, ИЗПЛАТЕН НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Размерът на приноса от програмите, изплатен на финансовите инструменти, и сумите, изплатени от финансовите инструменти, трябва да бъдат отчетени в допълнение б. В случай че приспадатите от отчетите суми съдържат разходи, свързани с финансови инструменти, тези суми трябва да бъдат съответно отразени в това допълнение. Информацията, която държавите членки предоставят чрез това допълнение, ще бъде

използвана от Комисията при изготвянето на нейните годишни отчети. Подробна информация за съдържанието на полетата е дадена в *Насоките на Комисията за държавите членки относно член 41 от РОР – Искания за плащане*, реф. EGESIF 15-0006-01 от 8.6.2015 г. Корекциите на суми от финансови инструменти спрямо окончателното заявление за междинно плащане трябва да бъдат отразени в допълнение 6.

5. АВАНСОВИ ПЛАЩАНИЯ, ИЗВЪРШЕНИ В КОНТЕКСТА НА ДЪРЖАВНА ПОМОЩ (ЧЛЕН 131, ПАРАГРАФИ 4 И 5 ОТ РОР)

Приоритет	Обща сума, изплатена от оперативната програма като авансови плащания	Сума, която е покрита от разходите, платени от бенефициерите в рамките на 3 години от плащането на аванса	Сума, която не е покрита от разходите, платени от бенефициерите, и за която тригодишният период все още не е изтекъл
	(А)	(Б)	(В)
Приоритет (категория на региона/вид на интервенцията (ИМЗ), когато е приложимо)	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

В съответствие с член 131, параграф 4 от РОР на бенефициерите може да се правят авансови плащания от организацията, която предоставя помощта, като бъдат включени в заявление за плащане, ако не превишават 40 % от общия размер на помощта, която се отпуска на бенефициер за определена операция.

В съответствие с член 131, параграф 5 от РОР държавите членки трябва да предоставят информацията, включена в колони А, Б и В на допълнение 2, от всяко заявление за плащане до Комисията. Корекциите на тези суми, включени в окончателното заявление за междинно плащане, трябва да бъдат отразени в допълнение 7.

Предоставената от държавите членки информация в това допълнение ще бъде използвана от Комисията при изготвянето на нейните годишни отчети. Тя дава възможност на Комисията да определи частта на декларираните разходи по заявленията за плащане, които представляват авансови плащания, като „предварително платени разходи“ в отчетите на Комисията.

Ако сумите, които са приспаднати от отчетите, съдържат разходи, свързани с извършено авансово плащане в контекста на държавна помощ, тези суми трябва да бъдат съответно отразени в това допълнение.

Както е посочено в РИК, данните в това допълнение ще се отчитат с натрупване, считано от началото на програмата.

5.1.1. Колона А

В колона А се съдържа общата сума, изплатена от програмата като авансови плащания в контекста на държавна помощ. Тя представлява размерът на приноса от ЕС и националния принос, изплатен авансово от УО на бенефициерите.

Сумата в тази колона се получава от кумулативните данни, които са отчетени в окончателното междинно плащане (приложение VI, допълнение 2 — колона А).

5.1.2. Колона Б

В колона Б се съдържа сумата, която е покрита от разходите, платени от бенефициерите за уравниване на извършените към тях авансови плащания от организацията, която отпуска държавната помощ, и които вече са декларирани пред Комисията. Разходите се обосновават със заверени фактури или счетоводни документи с равностойна доказателствена стойност и трябва да бъдат платени най-късно три години след годината на плащането на аванса или на 31 декември 2023 г., в зависимост от това коя дата е по-ранна.

Тази сума съответства на разходи, които вече са направени и платени от бенефициерите и са покрити от аванси, вече декларирани пред Комисията.

Сумата в тази колона се получава от кумулативните данни, отчетени в рамките на окончателното междинно плащане (приложение VI към РИК, допълнение 2 — колона Б).

5.1.3. Колона В

В колона В се съдържа сумата, която не е покрита от разходите, платени от бенефициерите, и за която тригодишният период все още не е изтекъл. Тази сума съответства на разходите, които все още не са платени от бенефициерите, но за които все още не е просрочен тригодишният период, считано от годината на плащането на аванса, или на 31 декември 2023 г., в зависимост от това коя дата е по-ранна.

Сумата в тази колона произтича от кумулативните данни, отчетени в рамките на окончателното междинно плащане (приложение VI към РИК, допълнение 2 — колона В).

6. РАВНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

Приоритет	Общ размер на допустимите разходи, включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията		Декларирани разходи в съответствие с член 137, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013		Разлика		Коментари (в случай на разлика попълването е задължително)
	Общ размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и изплатени в хода на изпълнението на операциите	Общ размер на публичните разходи, направени за изпълнение на операциите	Общ размер на допустимите разходи, вписани в счетоводните системи на сертифициращия орган и включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията	Общ размер на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите	(Д=А-В)	(Е=Б-Г)	
	(А)	(Б)	(В)	(Г)	(Д)	(Е)	
Приоритет (категория на региона/вид на интервенцията (ИМЗ), когато е приложимо)	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="Cu" input="G">	<type="S" maxlength="500" input="M">
От тях — суми, коригирани по текущите отчети в резултат на одитите на операциите в съответствие с член 127, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013					<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	

Както е обяснено в раздел 3.1.1 от настоящите насоки, СО може да приспада суми от отчетите. Поради това сумите в окончателното заявление за междинно плащане за счетоводната година, подавано към Комисията до 31 юли, може да са по-високи от сумите, включени в отчетите за съответната счетоводна година, като разликите трябва да бъдат обяснени в тази таблица за равнението.

6.1.1. Колони А и Б

Данните в тези колони се генерират автоматично от SFC2014 в зависимост от окончателното междинно плащане.

В първите две колони (А и Б) се посочват общите допустими разходи, които са включени в заявленията за междинно плащане, представени на Комисията за съответната счетоводна година. Тъй като заявленията за междинно плащане са кумулативни за счетоводната година, тези данни трябва да съответстват на сумите, посочени в окончателното заявление за междинно плащане (колони Б и В).

В колона А се съдържа общият размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и изплатени в хода на изпълнението на операциите. Той съответства на количествените данни, въведени според окончателното междинно плащане (приложение VI към РИК, колона Б). В колона Б се съдържа общата сума на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите. Тя съответства на количествените данни, въведени според окончателното междинно плащане (приложение VI към РИК, колона В).

6.1.2. Колони В и Г

Данните в тези колони се генерират автоматично от SFC2014 в зависимост от сумите, които са включени в допълнение 1.

В двете колони (В и Г) се съдържат разходите, които са посочени в отчетите в съответствие с член 137, параграф 1, буква а) от ПОР.

В колона В се съдържа общият размер на допустимите разходи, вписани в счетоводната система на СО и включени в заявленията за плащане, подадени до Комисията. Той съответства на количествените данни, въведени според отчетите (допълнение 1 — колона А). В колона Г се съдържа общият размер на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите. Той съответства на количествените данни, въведени според отчетите (допълнение 1 — колона Б).

6.1.3. Колони Д, Е и Ж

Разликите между декларираните разходи в окончателното заявление за междинно плащане за счетоводната година (двете първи колони — А и Б) и разходите, които са заверени в отчетите (следващите две колони — В и Г), може да са резултат главно от приспадания вследствие на одит и допълнителни проверки на управлението след края

на счетоводната година⁵. Те се представят в колони Д (разликата между колони А – В) и Е (разликата между колони Б – Г).

Данните в колони Д и Е се генерират автоматично от SFC2014.

Корекциите трябва да са с отрицателен знак, при което се намаляват декларираните разходи в окончателното междинно плащане. Положителните корекции трябва да се правят в следващо заявление за междинно плащане, а не в отчетите (например техническа грешка).

Обясненията, обосновките и коментарите следва да се дават в последната колона Ж — „Коментари“. В случай че в колони Д или Е са посочени разлики, попълването на колона Ж е задължително.

Текстът в тази колона трябва да отговаря на евентуална кръстосана препратка към годишното обобщение или годишния контролен доклад, когато е уместно. В тази колона СО трябва да даде съответната информация в сбита, пълна и изчерпателна форма, да обясни контекста и да направи препратка към съответните национални документи, когато е необходимо (годишни контролни доклади, съдебни решения и др.). Ако е необходимо, държавата членка може да добави отделна бележка, в която да даде обяснение. Не трябва обаче да се повтаря информация, която се съдържа в другите документи от „пакета за получаване на увереност“ (годишно обобщение, декларация за управлението, годишен контролен доклад и одитно становище). Опази част от корекциите, която е резултат от одита на операциите в съответствие с член 127, параграф 1 от ПОР, също трябва изрично да бъде посочена в последния ред на таблицата, както е определено в РИК.

7. ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТИТЕ

7.1. Представяне

7.1.1. Проверки за съгласуваност между документите

В съответствие с принципа за разделение на задълженията, според правната рамка различни органи са натоварени с отговорността за изготвянето на съответните елементи на пакета от отчети (отчети от СО; декларация за управлението и годишно обобщение от УО; одитно становище и годишен контролен доклад от ОО). Връзката между всички тези документи налага предприемането на мерки за координация между програмните органи на национално и регионално ниво (когато е уместно), за да се извършат проверки за съгласуваност преди представянето им. За осигуряването на тази координация трябва да бъдат въведени национални процедури.

По тази причина се препоръчва да се предприемат мерки в рамките на държавите членки, за да може един от органите (който трябва да бъде определен на национално

⁵ Вж. раздел 1.4 от *Насоките на Комисията за държавите членки относно оттеглени суми, събрани суми, подлежащи на събиране суми и неподлежащи на събиране суми*, реф. EGESIF 15-0017-2 от 25.1.2016 г.

или регионално ниво) да извършва всички нужни проверки за съгласуваност, като обръща специално внимание на съответствието между таблиците.

Вътрешната координация е дори още по-важна за програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ и трябва да бъде установена в тези програми.

В този контекст се препоръчва националните органи да определят от самото начало на периода вътрешни крайни срокове за предаването на проектите на отчети на ОО. ОО трябва да има достатъчно време за неговия преглед, за да може да издаде добре обосновано одитно становище до 15 февруари на година N+1.

7.1.2. Преходни разпоредби за закъснение в приемането на програмите или за закъснение в определянето на органите

Според член 135, параграф 2 от РОР окончателното заявление за междинно плащане за счетоводната година (приключваща на 30.6.2015 г.) трябва да бъде представено преди първото заявление за междинно плащане за следващата счетоводна година (1.7.2015 г. – 30.6.2016 г.).

Ако през първата счетоводна година няма да бъдат декларирани никакви разходи пред Комисията, тогава са възможни следните сценарии.

СЛУЧАЙ 1

За всички програми, които са приети и за които УО и СО са били нотифицирани преди 31 юли 2015 г., СО е представил окончателни заявления за междинно плащане с нулева сума между 1 и 31 юли 2015 г. За тези програми не е необходимо да се подават отчети за първата счетоводна година. Държавата членка трябва да представи всички други документи във връзка с „пакета за получаване на увереност“ (годишно обобщение, декларация за управлението, годишен контролен доклад и одитно становище).

СЛУЧАЙ 2

Ако програмата е била приета и определянето на УО и СО е било нотифицирано преди 15 февруари 2016 г., не е необходимо СО да подава окончателно заявление за междинно плащане за първата счетоводна година. Тъй като не е подадено заявление за плащане, съответно не е необходимо СО да подава никакви отчети за първата счетоводна година. Държавата членка трябва да представи всички други документи във връзка с „пакета за получаване на увереност“.

СЛУЧАЙ 3

Ако програмата е приета преди или след 30 юни 2015 г. и нотификацията на УО и СО не е осъществена до 15 февруари 2016 г.: тъй като УО и СО може да са били или да не са били определени и не е изпратена нотификация, за първата счетоводна година не е необходимо да се изпращат нито окончателно заявление за междинно плащане, нито отчети. Съответно декларация за управлението и годишно обобщение също не се

изискват. Годишният контролен доклад и одитното становище, основани на евентуално извършен първоначален одит, все пак се изискват.

Що се отнася до декларацията за управление, в раздел 4 от Насоките на Комисията за изготвянето на декларация за управлението и годишно обобщение (EGESIF_15-0008-02 от 19.8.2015 г.) са разяснени преходните разпоредби при закъснение в приемането на програми или закъснение в определянето на УО. При горепосочения случай 2 УО трябва да изготви декларацията за управлението и годишното обобщение въз основа на цялата информация, с която разполага към момента на определянето и до датата на отчетите, които са предадени на Комисията.

Годишният контролен доклад може да бъде в опростен формат за първата счетоводна година, т.е. да включва изискваната информация според приложение IX към Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/207 на Комисията за приложимите раздели, която може да включва само раздела за одити на системите, ако изобщо са извършени такива по отношение на първата счетоводна година. В приложение 3 към *Насоките на Комисията относно годишния контролен доклад и одитното становище* (EGESIF 15_0002-02 от 9.10.2015 г.) са дадени допълнителни разяснения по отношение на одитното становище. Примерен текст за отказ от отговорност, който да бъде включен към становището, е поместен в края на раздел III от споменатите насоки. ОО може да адаптира този текст за отказ от отговорност към конкретните ограничения на обхвата, които може да са налице през първата счетоводна година във връзка с трите случая, посочени по-горе.

7.1.3. Практически мерки по отношение на искане за удължаване на срок

В съответствие с член 59, параграф 5, буква б) от ФР, по искане от съответната държава членка Комисията може по изключение да удължи крайния срок 15 февруари до 1 март. Искането трябва да бъде изпратено преди 15 февруари под формата на писмо, в което са посочени извънредните обстоятелства, даващи основание за удължаването.

7.1.4. Последници, в случай че отчетите или някои от допълненията не бъдат подадени

Късното предаване автоматично води до забавяне в процеса на проверката и приемането и може да се счита за една от причините, „отнасящи се до държава членка“, които дават основание за удължаване на срока за разглеждане след 31 май, както е посочено в член 139, параграф 4 от РОР.

Това от своя страна може да доведе до закъснение в уреждането на окончателното салдо за въпросната счетоводна година.

Освен това в съответствие с член 83, параграф 1, буква в) от РОР оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити може да прекъсва крайния срок за плащане по заявление за междинно плащане, ако не е представен някой от документите, изисквани по силата на член 59, параграф 5 от ФР.

8. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ГОДИШНОТО САЛДО

8.1. Изчисляване на годишното салдо

За разлика от периода 2007—2013 г., когато процентът на съфинансиране се прилагаше с обратно действие към декларираните разходи от началото на програмния период, процентът на съфинансиране за периода 2014—2020 г. ще се прилага към декларираните разходи през дадена счетоводна година.

Въз основа на приетите отчети ще се изчисляват сумите, изискуеми от фондовете и от ЕФМДР, като се използва процентът на съфинансиране, който е в сила към датата на подаване на окончателното заявление за междинно плащане. Освен това, когато дадена държава членка е ползвала допълнителни средства в съответствие с член 24 от РОР към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане към Комисията, това ще доведе също до използването на допълнителни средства при изчисляване на салдото по отчетите.

Сумите, които са използвани за това изчисление, се извличат от колони (А) и (Б) от допълнение 1 към отчетите.

След това ще бъде изчислено салдото по отчетите, като се приспадат изплатеният принос от ЕС (от Комисията като заявления за междинно плащане през счетоводната година) и изплатеното годишно предварително финансиране от сумите, изискуеми от фондовете или от ЕФМДР.

При приключването на програмата се проверява дали е спазен таванът, указан в член 130, параграф 2, буква а) от РОР. За целите на спазването на тавана, посочен в член 130, параграф 2, буква б), Комисията ще вземе предвид всички междинни плащания (включително всички суми в съответствие с член 139, параграф 7 от РОР), които са извършени по програмата от нейното начало.

8.2. Финансови последици

След процедурата по проверка и приемане на отчетите и в зависимост от резултата от изчислението на салдото, Комисията ще изплати всички допълнителни суми, които са дължими, или ще установи събиранията. Дължимите суми ще се изплащат в срок до 30 дни от приемането на отчетите.

Подлежащите на събиране суми ще се считат за целеви приходи в съответствие с член 177, параграф 3 от ФР. Тези събирания няма да представляват финансова корекция и няма да водят до намаляване на приноса от фондовете или от ЕФМДР за програмата.

Когато вследствие на изчисляването на отчетите се установят подлежащи на събиране суми, по възможност те ще подлежат на прихващане от суми, дължими на държавата членка по следващи плащания по същата програма.

На практика това означава, че ако има подлежащи на плащане заявления за плащане в рамките на 30 календарни дни след приемането на отчетите, тези плащания ще бъдат прихванати. Ако няма заявления за плащане и следователно не е възможно прихващане, тогава ще се издава нареждане за събиране. Такова прихващане няма да се прилага при плащания, представляващи годишно предварително финансиране. Дължимите суми ще се изплащат и ще се издават нареждания за събиране без да се засяга действието на членове 83 и 142 от POP.

Във всички случаи годишното предварително финансиране ще се уравнява в отчетите на Комисията или чрез разходи, или чрез събиране.

8.3. Опростен пример за изчисляване на салдото

Този опростен пример онагледява изчисляването на салдото по отчетите за счетоводната година, обхващаща периода 1.7.2015 г. — 30.6.2016 г., при следните допускания: програма, базирана на общите разходи, с една приоритетна ос и съфинансиране в размер на 85 %. Приносът от фондовете (или ЕФМДР) за приоритета, определен в решението на Комисията за одобряване на програмата, е 850 EUR.

За втората счетоводна година е платено годишно предварително финансиране преди 1 юли 2016 г.: 20 EUR (a1).

1/ Окончателно междинно плащане

СО подава окончателното заявление за междинно плащане за тази програма между 1.7.2016 г. и 31.7.2016 г. със следните суми:

Окончателно заявление за междинно плащане		
Приоритетна ос	Общо (Б)	Публично (В)
ОП - 1	260 EUR	200 EUR

На база на това окончателно заявление за междинно плащане приносът от ЕС, който се изплаща на държавата членка, се изчислява, както следва:

- процентът на съфинансиране за приоритетната ос се прилага към общите деклариран разходи в окончателното заявление за междинно плащане: 260 EUR (Б) x 85 % = 221 EUR. Когато държава членка ползва допълнителни средства в съответствие с член 24 от POP към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане, процентът на съфинансиране се завишава с 10 % (не повече от 100 %). Така в този случай ще се приложи процент на съфинансиране в размер на 95 %, вместо 85 %,

- проверява се посоченият в член 130, параграф 2, буква б) от POP таван, като се вземат предвид всички междинни плащания, включително всички суми в съответствие с член 139, параграф 7 от POP,
- Комисията възстановява като междинно плащане 90 % от изчислената сума: $221 \text{ EUR} \times 90 \% = 198,9 \text{ EUR} (b1)$

2/ Отчети

Сценарий 1:

Органите на държавата членка не са установили никакви незаконни или неправомерни разходи. Декларираните суми в окончателното заявление за междинно плащане са потвърдени в тяхната цялост и няма никакви суми, които да са обект на текуща оценка (вж. член 137, параграф 2 от POP) или които да са приспаднати от отчетите в резултат на одит. СО представя на Комисията отчетите за счетоводната година, обхващаща периода 1.7.2015 г. — 30.6.2016 г., до 15 февруари 2017 г.

В допълнение 1 към отчетите се съдържат следните суми:

Приоритетна ос	Отчети	
	Общо (А)	Публично (Б)
ОП-1	260 EUR	200 EUR

Сумата, изискуема от фондовете (или ЕФМДР), се изчислява по следния начин:

- процентът на съфинансиране за приоритетната ос (в сила към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане) се прилага към общата сума, която е заверена в отчетите: $260 \text{ EUR} (A) \times 85 \% = 221 \text{ EUR} (c1)$. Когато държава членка ползва допълнителни средства в съответствие с член 24 от POP към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане, процентът на съфинансиране се завишава с 10 % (не повече от 100 %). Така в този случай ще се приложи процент на съфинансиране в размер на 95 %, вместо 85 %,
- проверява се посоченият в член 130, параграф 2, буква б) от POP таван, като се вземат предвид всички междинни плащания, включително всички суми в съответствие с член 139, параграф 7 от POP.

След това салдото се изчислява, като от сумата, изискуема от фондовете (или ЕФМДР) се приспаднат изплатеният принос от ЕС (изчислен в окончателното заявление за междинно плащане) и изплатеното годишно предварително финансиране: $221 \text{ EUR} (c1) - 198,9 \text{ EUR} (b1) - 20 \text{ EUR} (a1) = 2,1 \text{ EUR}$.

Тъй като при изчисляване на салдото се получава положителна сума, Комисията ще изплати тази дължима сума в рамките на 30 дни, считано от приемането на отчетите.

Сценарий 2:

Органите на държавата членка са приспаднали определени суми, които са обект на текуща оценка (член 137, параграф 2 от POP), или в резултат на одит.

р.м. Суми, приспаднати от отчетите преди подаването		
Приоритетна ос	Общо (А)	Публично (Б)
ОП-1	60 EUR	40 EUR

СО представя на Комисията отчетите за счетоводната година, обхващаща периода 1.7.2015 г. — 30.6.2016 г., до 15 февруари 2017 г.

В допълнение 1 към отчетите се съдържат следните суми:

Отчети		
Приоритетна ос	Общо (А)	Публично (Б)
ОП-1	200 EUR	160 EUR

Сумите, изискуеми от фондовете (или ЕФМДР), се изчисляват по следния начин:

- процентът на съфинансиране за приоритетната ос (в сила към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане) се прилага към общата сума, която е заверена в отчетите: 200 EUR (А) x 85 % = 170 EUR (с1). Когато държава членка ползва допълнителни средства в съответствие с член 24 от POP към момента на подаване на окончателното заявление за междинно плащане, процентът на съфинансиране се завишава с 10 % (не повече от 100 %). Така в този случай ще се прилага процент на съфинансиране в размер на 95 %, вместо 85 %,
- проверява се посоченият в член 130, параграф 2, буква б) от POP таван, като се вземат предвид всички междинни плащания, включително всички суми в съответствие с член 139, параграф 7 от POP.

След това салдото се изчислява, като от сумата, изискуема от фондовете (или ЕФМДР), се приспадат изплатеният принос от ЕС (както е изчислен в окончателното заявление за междинно плащане) и изплатеното годишно предварително финансиране: 170 EUR (с1) – 198,9 EUR (b1) – 20 EUR (a1) = - 48,9 EUR.

Тъй като при изчислението на салдото се получава сума с отрицателен знак, за нея Комисията ще издаде нареждане за събиране, което по възможност ще бъде изпълнено чрез прихващане от суми, които са дължими на държавата членка по следващи плащания по същата програма.

9. ПРОВЕРКА И ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТИТЕ

До 31 май на годината след края на счетоводната година, в съответствие с член 59, параграф 6 от ФР и член 84 от POP Комисията прилага процедурите за проверка и

приемане на отчетите. Тя информира държавата членка с писмо на оправомощения разпоредител с бюджетни кредити на всяка генерална дирекция дали може да приеме отчетите.

Ако по причини, отнасящи се до държава членка, Комисията не може да приеме отчетите в рамките на този краен срок, в съответствие с член 139, параграф 4 от РОР тя уведомява държавата членка за това, като посочва причините и действията, които трябва да бъдат предприети, както и срока за тяхното приключване. В края на периода за изпълнение на тези действия Комисията уведомява държавата членка дали може да приеме отчетите.

Когато към този момент Комисията все още не може да приеме отчетите, тя трябва да определи въз основа на наличната информация сумата, изискуема от фондовете или ЕФМДР за счетоводната година, и информира държавата членка (член 139, параграф 8 от РОР).

- Когато Комисията нотифицира държавата членка за своето съгласие в рамките на два месеца от предаването на информацията от страна на Комисията, Комисията изчислява салдото по отчетите, както е описано в раздел 8 по-горе.
- Ако такова съгласие не бъде постигнато, Комисията приема решение, в което се определя сумата, изискуема от фондовете (или ЕФМДР) за счетоводната година. Това решение не представлява финансова корекция и не води до намаляване на помощта от фондовете (или ЕФМДР) по програмата. Въз основа на решението Комисията изчислява салдото по отчетите, както е описано в раздел 8 по-горе.

В контекста на процеса на проверка комуникацията между службите на Комисията и органите, които отговарят за програмите, може да се осъществява на неформална основа или по официален път, в зависимост от разглежданите въпроси. За корекциите, поискани по инициатива на Комисията в резултат на проверката, винаги се отправя официално искане.

Както е посочено в РИК, на всеки набор от отчети, който е подаден от държавата членка, се присвоява съответна версия. В рамките на описаните по-горе процедури може да се наложи СО да подаде преразгледана версия на отчетите. Затова е важно да се води одитна следа за версиите, които се подават до Комисията.